

بازنمایی موضوع مرگ و نمادهای هیجان‌ساز آن در کانال‌های خبری مجازی

آسیه شریعتمدار^۱، زهرا مهدوی^۲

چکیده

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۶/۲۷ - تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۱/۰۴

هدف: برنامه‌های تلویزیونی و اخبار، سرشار از صحنه‌هایی است که یادآوری می‌کند زندگی، بدون شک پایان خواهد یافت. هدف از پژوهش حاضر بررسی بازنمایی اخبار مرگ و نمادهای هیجان‌ساز آن در کانال‌های خبری مجازی بود. روش: روش تحقیق کیفی و از نوع تحلیل مضمون بود. جامعه مورد مطالعه کانال‌های خبری مجازی و نمونه به صورت در دسترس شامل چهار کانال پرمخاطب بود که در آن اخبار مرگ در ماه‌های اردیبهشت تا مرداد ۱۳۹۸ بررسی شد. اینکه کدام ماه از کدام کانال انتخاب شود، به صورت تصادفی بود و نمونه‌گیری تا اشباع داده‌ها ادامه یافت. یافته‌ها: بر اساس تحلیل مضامین اخبار، بازنمایی اخبار مرگ در ده مضمون عوارض جسمانی و بیماری، حوادث غیرعمدی، مرگ مغزی، سوء مصرف الکل و مواد، خودکشی، کشتار جمعی، قتل، قصاص، سهل‌انگاری منجر به مرگ و مرگ و کشتار حیوانات و بازنمایی شیوه‌های جلب توجه و افزایش هیجان در پنج مضمون صحنه‌پردازی و برجسته‌سازی (حساس بودن محل و زمان وقوع، نماد ترس و دلهره و ایجاد تضاد)، نمادهای محرک تصور و خیال (همایندی و تداعی، وضعیت ناتمام و مبهم)، نمادهای کمی (افزایش آماری و حجم پوشش خبری)، نمادهای اهمیت (مسئولیت‌گوینده خبر و شهرت) و اشاره به تابوها (تجاوز منجر به مرگ) طبقه‌بندی شد. نتیجه‌گیری: تفاوت میان بازنمایی این عوامل مرگ‌ومیر در پژوهش‌های پیشین و اخبار، در بررسی و ارائه شیوه‌های پیشگیری در پژوهش‌هاست. در حالی که در

۱. نویسنده مسئول، دکتری تخصصی مشاوره، استادیار گروه مشاوره دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

s.shariatmadar@yahoo.com

۲. دانش‌آموخته کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی (گرایش روزنامه‌نگاری). دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکز، دانشکده علوم ارتباطات و مطالعات رسانه، تهران، ایران.

اخبار مرگ‌ومیر، آگاهی‌بخشی و ارائه راهکارهای مفید پیشگیرانه تقریباً در حد صفر بوده‌است. این مسأله موجب نشخوار مداوم رویدادهای منفی می‌شود که هیجانات اندوه، ترس و خشم را افزایش و موجب احساس ناامنی مردم می‌شود.
واژه‌های کلیدی: بازنمایی اخبار مرگ، نمادهای هیجان‌ساز، کانال‌های خبری مجازی

مقدمه

احساس امنیت^۱ یکی از نیازهای بنیادین بشر است. امنیت به شرایطی گفته می‌شود که در آن تهدیدی برای زندگی و ارزش‌ها احساس نشود (بورن^۲، ۲۰۱۳). در حالی که زندگی روزمره در رسانه‌ها، پیوسته انسان‌ها را با این مسأله مواجه می‌کند که زندگی بدون شک پایان خواهد یافت. رسانه‌های خبری از مهم‌ترین منابع آگاهی‌دادن به مردم در زمینه جنایت و خشونت هستند (سورنسون، مانزو و برک^۳، ۱۹۹۸) و تیترهای خبری هر روز هشدارهایی در مورد رویدادهای غم‌انگیز می‌دهند. به نظر می‌رسد زمانی که مرگی رخ می‌دهد، زمینه لازم برای یک داستان، فراهم شده‌است و صنعت خبری از سرشماری‌های مربوط به این داستان‌ها استقبال می‌کند. بنابراین رویدادهای مرگبار در صنعت خبری از مهم‌ترین رویدادها هستند که ارزش خبری بالایی هم دارند. بلایا، بیماری، تصادفات و خشونت‌ها، دائماً آسیب‌هایی ایجاد می‌کنند و مرگ هم پیوسته به دنبال آن وقایع رخ می‌دهد (فیشرمن^۴، ۲۰۱۷).

ارزشمندی یک خبر به میزان جذابیت آن بستگی دارد و یکی از جذابترین حوزه‌های خبری، حوزه حوادث و به ویژه موضوع مرگ است. مرگ، در چهار دهه گذشته یکی از خبرسازترین موضوعات بوده است. مطالبی در مورد قتل و تصادفات که در گذشته صفحات حوادث را به خود اختصاص می‌داد، اکنون غالباً کل صفحه اول روزنامه‌ها را

1. security.

2. Bourne, M.

3. Sorenson, S. B., Manz, J. G., & Berk, R. A.

4. Fishman, J. M.

اشغال کرده است (بارنز و ادmondز^۱، ۲۰۱۵). فیثمن (۲۰۱۷) خاطر نشان می‌کند بشر در محاصره داستان‌های رنج دیگران قرار گرفته است و مرگ، خواه در اثریک تصادف رانندگی، قتل یا حتی حمله یک کوسه باشد، به یک منبع آماده برای اخبار تبدیل شده است، و دسترسی خبرنگاران به این اخبار بسیار آسان و مستلزم حداقل هزینه است (بارنز و همکار، ۲۰۱۵). لذا ایجاد جذابیت برای مخاطب منجر به نبردی میان گزارش اخبار جالب توجه و حفاظت از شهروندان در برابر آسیب‌های روان‌شناختی در نتیجه این اخبار هیجان‌برانگیز می‌شود و ممکن است به بی‌اعتنایی به اصول اخلاقی و حتی قوانین بیانجامد (داوین^۲، ۲۰۱۷).

پژوهش‌ها نشان می‌دهد یکی از شیوه‌های خبرنگاران برای ایجاد هیجان برچسب قضاوت خطا زدن به دعوی دادگاه‌های مربوط به قتل، آنهم بدون سند است. این ایجاد هیجان به قیمت خروج از رویه عینیت^۳ داشتن است. چرا که آنان برای اثبات ادعای خود به فلانی گفت و.. متوسل می‌شوند تا به این ادعا مشروعیت ببخشند. یافته‌های پژوهشی نشانگر این است که رقابت برسر تظاهر به این نحوه عینیت بخشی به اخبار، موجب می‌شود عموم مردم نتوانند واقعیت را از غیر واقعیت تشخیص دهند (لارنس و شافر^۴، ۲۰۱۲). این اقدامات به شدت به امنیت و اعتماد مردم که یک سرمایه روان‌شناختی و اجتماعی است لطمه می‌زند و این در حالی است که مسئولیت مهم رسانه‌ها این است که حقوق اساسی شهروندان را مورد توجه قرار دهند (داوین، ۲۰۱۷). حفظ تعادل بین گزارش واقعیت عینی و در نظر گرفتن حقوق شهروندی از یک طرف و تعادل بین جذابیت خبر و رعایت بهزیستی روان‌شناختی^۵ و مراقبت در برابر ایجاد ناامنی، رعب و وحشت در اخبار مربوط مرگ و قتل کار ساده‌ای نیست و معضلاتی به

1. Barnes, L., & Edmonds, E.

2. Davian, V. L.

3. objectivity.

4. Lawrence, R. G., & Schafer, M. L.

5. psychological wellbeing.

وجود می‌آورد.

به نظر می‌رسد اخبار مرگبار به دلیل ایجاد هیجان برای افراد جذابیت ویژه‌ای داشته باشد. این واقعیت را می‌توان براساس نظریات روان‌شناسان در مورد مرگ تبیین کرد. فروید اعتقاد داشت انسان در مقابل غریزه زندگی (اروس^۱)، غریزه مرگ (تاناتوس^۲) را دارد. از آنجا که تمام موجودات زنده تباهی پذیرند، با مرگ به حالت نخستین و بی‌جان خود باز می‌گردند. از نظر فروید سایق پرخاشگری^۳ جزء مهمی از غریزه مرگ است (اروین^۴، ۲۰۰۲). سایق پرخاشگری افراد را به تخریب، تسخیر و کشتن وامی‌دارد. فروید به این نتیجه رسید که پرخاشگری بخشی از سرشت انسان است (شولتز و شولتز^۵)، ترجمه کریمی و همکاران، ۱۳۷۸). از نظری گرایش به پرخاشگری توجیهی است برای جنگ، قتل، غیبت کردن، کنایه‌زدن و تحقیر (فیست و فیست^۶)، ترجمه سیدمحمدی، ۱۳۸۴). بنابراین انسان‌ها میلی ناهشیار به مردن دارند. از نظر فروم نیز آگاهی انسان از مرگ از یک طرف قدرت نامحدودی به او می‌دهد، از طرف دیگری رادچار احساس جدایی از بقیه طبیعت می‌کند (شولتز و همکاران، ترجمه کریمی و همکاران، ۱۳۷۸). انسان به دلیل این تمایز خود با حیوانات، در جهان احساس تنها بودن، انزوا و ناتوانی می‌کند و دچار اضطرابی بنیادین می‌شود. یکی از مکانیسم‌های گریز از این اضطراب، ویرانگری است که هم فرد و هم ملت‌ها از آن استفاده می‌کنند. هدف این احساس از میان برداشتن دیگران است (فیست و همکاران، ترجمه سیدمحمدی، ۱۳۸۴: ۲۳۰-۲۳۱). کوبلر راس^۷ به عنوان متخصص پیش‌تاز در کار با بیماری‌های مرگبار اظهار می‌کند با مطالعه اقوام و فرهنگ‌های کهن به این نتیجه می‌رسیم که بشر همیشه از مرگ فراری بوده است. اما با

1. Eros.
2. Thanatos.
3. aggression drive.
4. Ervin, E.
5. Sholtz, D. & Sholtz, H.
6. Feist, J. & Feist, G. J.
7. E Kübler-Ross.

توجه به دانش بنیادین در مورد پدیده طبیعی و گریزناپذیر مرگ، واکنش بشر به آن این است که ناخودآگاه، آن را برای خود غیرممکن می‌بیند. بنابراین اگر قرار باشد که زندگی روزی به پایان برسد، از طریق قتل یا مداخله بدخواهانه دیگران است و مرگ هم همیشه مال دیگران است (کوبلر راس، ترجمه بهرامی، ۱۳۸۶). یالوم نیز که با دیدگاهی وجودی با بیماران سرطانی در مراحل پایانی بیماری کار می‌کرد، برای باور است که اگرچه واقعیت مرگ ممکن است بشر را نابود کند، تفکر در باره آن می‌تواند او را نجات دهد. تفکر به مرگ به افراد این درک را می‌دهد که چون فرصت زیستن در این دنیا یک بار دست می‌دهد، لازم است کامل زندگی کرد و با کمترین حسرت از این فرصت بهره برد (یالوم^۱)، ترجمه اکبری، ۱۳۹۸). به نظر می‌رسد گرایش به اخبار مرگبار، چنانچه افراد با بی‌معنایی زندگی محدود روبه‌رو شده باشند، گرایشی وجودی برای مواجهه تمام‌عیار با زندگی است و چنانچه افراد از آگاهی به بی‌معنایی زندگی بگریزند، نقشی اجتنابی از نوع مورد نظر راس (ترجمه بهرامی، ۱۳۸۶) دارد که افراد با مشاهده مرگ دیگران، می‌فهمند آنان زنده هستند. بنابراین مواجهه با مرگ می‌تواند اثری دوپهلوی داشته باشد.

پژوهش‌ها در مورد اخبار مرگ جدای از حوادث و رویدادهای ناشی از بلایا و تصادفات روزمره، که منجر به تهدید به مرگ یا مرگ قریب‌الوقوع (بارنز و همکار، ۲۰۱۵) می‌شود، شامل حوزه وسیعی از موضوعات است. نمونه‌ای از این موارد شامل بررسی پوشش رسانه‌ای^۲ اخبار مربوط به بیماری‌های مرگبار و مرگ به عنوان آخرین مرحله پیشروی بیماری (آدلمن و ولبراگ^۳، ۲۰۰۰)، پژوهش در مورد پوشش خبری محیط زیست و مرگ حیوانات از جمله کشته شدن شیر نرسیده ساله در سال ۲۰۱۵ در زیمبابوه که واکنش بی‌سابقه جهانی رسانه‌ها را برانگیخت (مک دونالد، جاکوبسن، برنهام، جانسون و لاوریدج^۴، ۲۰۱۶)، مرگ سیاستمداران یا فعالان سیاسی مثل بن لادن (مروان، جان و

1. Yalom, E.

2. media coverage.

3. Adelman, R. C., & Verbrugge, L. M.

4. Macdonald, D., Jacobsen, K., Burnham, D., Johnson, P., & Loveridge, A.

خان^۱، (۲۰۱۷) که آنهم موجب شگفتی در سراسر دنیا بود، می‌شود. همچنین یافته‌های پژوهشی در مورد رسانه و کودکان نشان می‌دهد توجه / عدم تمایل کودکان به موضوعات مرگ و کشتار، در رأس ده موضوع مهم اولیه قرار دارد (داوین، ۲۰۱۷).

رسالت بی‌طرفی و عینی‌نگری و در عین حال اجتناب از آسیب، اقتضا می‌کند خبرنگاران تصمیم بگیرند که کدام جنبه واقعیت را پنهان و کدامیک را آشکار سازند تا در عین جلب توجه خوانندگان خبر، از حقوق اساسی آنان به عنوان شهروند تخطی نکنند. با توجه به رویارویی مداوم مردم با اخبار مرگ و وجود خلاء تحقیقاتی، به نظر می‌رسد پژوهش در این زمینه برای ترسیم الگوی اخلاقی و حافظ تعادل میان مرگ‌آگاهی از یک طرف و احساس ناامنی یا بی‌تفاوت شدن نسبت به مرگ از طرف دیگر ضروری باشد. با توجه به مطالب فوق ضروری است برای اجتناب از آسیب به مخاطبین بررسی شود مضامین بازنمایی شده اخبار مرگ در شبکه‌های خبری چیست؟ زمانی که رسانه‌ها وقایع مرگبار را به صورت اخبار سازمان می‌دهند، چگونه و از چه نمادهایی برای بازنمایی هیجانی حادثه استفاده می‌کنند؟ این سؤالات محققان پژوهش حاضر را برانگیخته‌اند تا در مورد بازنمایی و پوشش خبری رویدادهای مرگبار و نمادهای هیجان‌ساز آن در فضای مجازی به عنوان رسانه‌های ماندگار و همیشه در دسترس مخاطب، پژوهش کنند.

روش تحقیق

این تحقیق کیفی و از نوع تحلیل مضمون بود. جامعه مورد مطالعه کانال‌های خبری که در پیام رسانی‌های فوری فعالیت می‌کردند بود که از میان آنها به صورت در دسترس از میان ده کانال پرمخاطب، چهار مورد که از همه مخاطب بیشتری داشتند برای بازه زمانی چهار ماهه انتخاب شد که عبارت بودند از: تسنیم با ۶۸۴۱۳۵ عضو، اخبار منتخب با یک میلیون و ۱۵۲۰۷۷۱ عضو، ایسنا با ۹۰۹۲۱ عضو و خبر فوری با ۱۴۵۷۷۰۸

1. Marwan, A. H., Jan, F., & Khan, A. U.

عضوبه عنوان نمونه تعیین شد. دلیل انتخاب کانال‌های خبری شبکه‌های مجازی این بود که مطابق اظهارات وورن^۱ (۲۰۱۶) رسانه‌های دیجیتال اخبار را بسیار سریع‌تر در میان مخاطبین منتشر می‌کنند و در زمان کوتاهی افراد بسیاری آن اخبار را دریافت می‌کنند. علاوه بر این اخبار مجازی ماندگار و همیشه از طریق گوشی در دسترس فرد هستند. لذا فرد می‌تواند در هر زمان آن اخبار را بخواند. بنابراین تأثیر اخبار مجازی بر ذهن و روان مخاطبین به سرعت گسترش می‌یابد. پس از انتخاب کانال‌های خبری، جستجوی اخبار مرگ از زمان انجام تحقیق یعنی مرداد ۹۸ شروع و به تعداد کانال‌های انتخاب شده، ۴ ماه به عنوان بازه زمان جستجو در نظر گرفته شد و برای هر ماه یکی از کانال‌های خبری به طور تصادفی انتخاب شد. ابتدا اخبار روزهای اخیر مطالعه و کلیدواژه‌های دربرگیرنده اخبار مرگ تعیین شد. سپس با جستجوی کلمات مرگ، فوت، قتل، کشتار، خودکشی و سقوط، اخبار آن ماه که حاوی این کلمات بودند، کپی و در فایل ورد ذخیره شد در مقابل هر خبر تعداد بازدید و زمان خبر نیز یادداشت شد. بنابراین ابزار این پژوهش، امکانات جستجوگر کانال‌های خبری در نرم‌افزارهای مجازی و مطالعه اخبار و تحلیل منطقی آن بود. روش تحقیق بدین صورت بود که اخبار مطالعه و موارد نامربوط که در آن کلمات جستجو شده استعاره‌ای برای معنای دیگر بودند، حذف شد و کار تحلیل مضامین بر اساس پرسش‌های تحقیق بر اخبار باقی مانده انجام شد. برای تحلیل داده‌ها، از روش تحلیل مضمون استفاده شد. تحلیل داده‌ها در روش تحلیل مضمون پس از پایان یافتن جمع‌آوری داده‌ها و در انتها انجام می‌شود. تحلیل مضمون مناسب‌ترین روش برای مطالعه موضوعات به جای تجربه‌های فردی است. در این روش ابتدا متون مطالعه و با توجه به سوال پژوهش، کدهای اولیه شناسایی می‌شود. سپس از میان کدها، مفاهیم با اهمیت و تکرارشونده شناسایی و به مضمون تبدیل می‌شود. محصول این فرایند، مجموعه‌ای از مضمون‌ها و زیرمضمون‌هاست که در نهایت مضمون‌ها

1. Warne, N. A.

نام‌گذاری می‌شوند و شبکه مضمونی ترسیم می‌شود. در آخر برای هر مضمون فرعی نمونه‌هایی از اخبار به عنوان چکیده شاخص انتخاب و در گزارش نهایی ذیل هر مضمون فرعی گزارش شده است.

یافته‌ها

یافته‌های پژوهش ذیل دو سؤال پژوهشی طبقه بندی شده اند:

۱- مضامین بازنمایی شده اخبار مرگ در کانال‌های خبری مجازی چیست؟

در پاسخ به این سؤال، پس از کدگذاری مضامین مرگ در کانال‌های خبری مجازی ۲۷ مضمون فرعی استخراج و در ۱۰ مضمون زیر طبقه بندی شدند: عوارض جسمانی و بیماری، حوادث غیر عمدی، مرگ مغزی، سوء مصرف الکل و مواد، خودکشی، کشتار جمعی، قتل، قصاص، سهل انگاری منجر به مرگ و مرگ و کشتار حیوانات. پس از نقل چکیده خبر، ذیل هر مضمون فرعی، تعداد بازدید خبر و تاریخ آن نیز گزارش شده است:

۱- عوارض جسمانی و بیماری

الف- عدم دریافت عضو

«رئیس واحد فراهم‌آوری اعضای پیوندی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی گفت: در حال حاضر حدود ۳۰ هزار نفر در لیست انتظار پیوند اعضا (قلب، ریه، کبد، پانکراس و روده) هستند و روزانه ۱۲ نفر از این لیست به علت نرسیدن عضو پیوندی فوت می‌کنند. ۱۳,۴ هزار / ۲۳ اردیبهشت»

ب- فشار خون

«معاون کل وزارت بهداشت: میزان مرگ و میرهای منتسب به فشار خون ۵۵ درصد افزایش داشته و متاسفانه شیوع سه برابری داشته است. در حال حاضر ۲۷ درصد از افراد بالای ۱۸ سال، فشار خون ۱۴ بالای ۹ دارند. ۱۰,۳ هزار / ۳۱ اردیبهشت»

«فشارخون یا همان قاتل خاموش، متهم اصلی مرگ‌های زودرس. ۱۵۷,۱ هزار / ۵

«خرداد»

ج- بیماری و سکتة قلبی

«یکی دیگر از تماشاگران مصدوم دیدار پرسپولیس و سپاهان در حال انتقال به بیمارستان دچار ایست قلبی شد. ۱۶,۵ هزار / ۷ اردیبهشت»
«رئیس سازمان حج و زیارت: دوزائ ایرانی که قبل از ایران عمل قلب باز انجام داده بودند، به دلیل همین عارضه، در مکه و مدینه جان باختند ۲۰۲,۱ هزار / ۱۱ مرداد».

د- سرطان

«رئیس سازمان نظام پزشکی: بیشترین مرگ در کشور به دلیل سکتة ها و بعد از آن سرطان ها به وقوع می پیوندد، بسیاری از سرطان ها به شرطی که در مراحل اولیه تشخیص داده شود، قابل درمان هستند. ۱۶۹,۳ هزار / ۱۵ مرداد»

ه- استرس و کم خوابی

«پژوهشگران آلمانی دریافتند کارمندانی که استرس کاری و خواب کم دارند، تا سه برابر بیشتر در معرض خطر مرگ زودرس قرار می گیرند. ۱۲,۳ هزار / ۸ اردیبهشت»

۲- حوادث غیر عمدی

الف- حوادث رانندگی

«رئیس پلیس راه جنوب استان فارس: بر اثر برخورد یک سواری پژو ۴۰۵ با یک دستگاه سمند در محور "فراشبند - عسلویه"، ۷ نفر در آتش سوختند. ۱۲,۳ هزار / ۷ اردیبهشت»
«رئیس پلیس راهور ناجا درباره تصادف خودروی پورشه در اصفهان با پراید و مرگ راننده پراید: امیدواریم با توجه به فیلم منتشر شده در فضای مجازی و اظهارات مقصر حادثه، قاضی اشد مجازات را برای وی در نظر بگیرد. ۱۲,۳ هزار / ۳۰ اردیبهشت»
«امیر سالار از موتور سوارای حرفه ای تهران، دو شب پیش ساعت ۴ صبح با موتور تصادف می کند و درجا فوت می شود. او مدعی رکورد داری رانندگی موتور با سرعت ۲۹۹ کیلومتر در اتوبان های تهران بود. ۱۲۴,۲ نا / ۷ خرداد»

« دومین جلسه رسیدگی به پرونده متهمان حادثه واژگونی اتوبوس دانشگاه آزاد اسلامی که منجر به مرگ ۱۰ تن از دانشجویان و همراهانشان شد، روز سه‌شنبه هشتم مرداد در شعبه ۱۰۵۷ دادگاه کارکنان دولت برگزار می‌شود. ۱۶۶,۴ هزار / ۶ مرداد»

«سرعت زیاد مادر بزرگ در جاده ایزد شهر به نور نه تنها مرگ دلخراش نوه‌های دوقلو خود را به دنبال داشت بلکه موجب بهر کمترین دختربه نیز شد. ۱۸۰,۷ هزار / ۲ مرداد»

«مرگ راننده جوان در اتاقتک له شده تیبیا ۱۸۴ هزار / ۱ مرداد»

«فیلم تصادف امروز صبح بلوار آزادگان جهرم که منجر به فوت عابریاده شد. ۱۷۹,۳ هزار / ۱ مرداد»

« سانحه رانندگی در ساوه ۶ کشته برجای گذاشت. متاسفانه برترین تصادف خونین و دلخراش، سه نفر از سرنشینان خودروی پراید و سه سرنشین خودروی ۴۰۵ جان خود را از دست دادند. ۹,۱ هزار / ۲۴ تیر»

ب- حوادث شغلی

«در حادثه انفجار تونل در دست ساخت آزادراه تهران شمال، ۳ کارگرفوت و ۸ نفر مصدوم شدند. ۱۱,۳ هزار / ۱۰ اردیبهشت»

«رئیس آتش‌نشانی نیشابور: یک زن سی‌وپنج‌ساله‌ی نیشابوری در هنگام کار در دستگاه فشرده‌سازی ضایعات پلاستیک جان خود را از دست داد. لباس این خانم به گاردن دستگاه گیر کرده و وی را به سمت خود کشید. ۱۳۲,۱ هزار / ۱۰ خرداد»

«سازمان آتش‌نشانی: فوت ۲ کارگر بر اثر گودبرداری غیراصولی در خوی / ۱۰۲,۶ هزار / ۱۱ خرداد»

«رئیس کمیسیون مرکزی انتخابات اندونزی پس از شمارش آرا اعلام کرد که ۹۲ نفر به علت کار بیش از حد در جریان این انتخابات فوت کردند. ۱۱,۴ هزار / ۴ اردیبهشت»

«مرگ ۳ کارگر داخل چاه ۱۵ متری - سخنگوی آتش‌نشانی تهران: محل حادثه کارگاه

رنگرزی چوب بود که کارگران در محوطه آن در حال حفر چاه بودند. ۱۲,۲ هزار / ۳۱ تیر
۹۸»

«فوت یکی از سه کارگر مدفون شده زیر آوار در حادثه خیابان ظفر؛ با تلاش نیروهای
آتش نشانی یکی از افراد مدفون شده از زیر آوار بیرون آورده شده که متأسفانه جان خود را از
دست داده است. ۲۱۴,۵ هزار / ۱۷ مرداد ۹۸»

ج- ریزش و انفجار معدن

«رئیس اورژانس فوریت های پزشکی اسفراین: در ساعت ۱۴:۳۰ عصر امروز حادثه
فروریختن معدن و مصدوم شدن دو شهروند اسفراینی گزارش شد، متأسفانه یکی از
مصدومان که ۳۸ سال سن داشت در صحنه فوت شد. ۱۵,۴ هزار / ۱۹ اردیبهشت»
«انفجار گاز طبیعی در محوطه کارخانه معدن سرمک در ملایر منجر به مرگ دو نفر
شده است. ۲۰,۳ هزار / ۱۶ تیر»

د- سقوط

«خبرگزاری رسمی امارات (وام) اعلام کرد که هواپیمای کوچکی از نوع ۴۲DA در
فاصله تقریباً سه مایلی فرودگاه بین المللی دوبی سقوط کرد که در اثر آن چهار تن کشته
شدند. ۱۳,۴ هزار / ۲۶ اردیبهشت»

«ساعت ۲۰:۵۸ امروز (جمعه ۱۳ اردیبهشت)، یک دختر ۱۶ ساله بر اثر سقوط در
چاله آسانسور در خیابان پاسداران تهران جان خود را از دست داد. مصدوم به دلیل
شدت جراحات قبل از رسیدن تکنسین های اورژانس در دم جان باخت. ۱۵,۴ هزار / ۱۳
اردیبهشت»

«یک فروند جنگنده میگ-۲۹ جمهوری آذربایجان به داخل دریای خزر سقوط کرد. از
سرنوشت خلبان این جنگنده خبری در دست نیست. ۱۹۶,۲ هزار / ۳ مرداد»
«سقوط هواپیمای آموزشی در ایوانکی گرمسار. در این حادثه خلبان این هواپیمای
فوق سبک و یک نیروی آموزشی جان خود را از دست دادند. ۱۹۳ هزار / ۲۴ مرداد»

«سقوط از کوه یک کوهنورد از ارتفاعات تنگ زندان / ۱۲ کوهنورد دیگر سالم هستند / از تیم ۱۳ نفره کوهنوردی که گفته شده بود در منطقه تنگ زندان مفقود شدند ۱۲ نفر سالم هستند. ۱۷۰,۹۰۹ کا در تاریخ ۳۱ مرداد»

«روایت یک عکاس از جنایت ناو وینسنس در خلیج فارس / مادری که پس از سقوط هواپیما فرزند ۴ ماهه‌اش را رها نکرد؛ جلوتر که رفتم متوجه شدم بارهایی که توسط قایق‌ها حمل و تخلیه می‌شود، جنازه مسافران هواپیمای پرواز ۶۵۵ است. هرباری که قایق‌ها اجساد را خالی می‌کردند، گروهی دیگریک پلاستیک سیاه به روی اجساد می‌کشیدند. ۵۳,۵ کا در تاریخ ۱۳ تیر ۹۸»

ه- عدم رعایت نکات ایمنی

فرمانده انتظامی رشت: یک دختر بچه ۴ ساله اهل یزد حین بازی از قطار کودک به دلیل رعایت نشدن موارد ایمنی از قطار بازی به بیرون پرت و بر اثر این حادثه فوت کرده است. ۱۱۶,۴ هزار / ۲۷ خرداد»

«سقوط چرتقیل در سیاتل آمریکا باعث کشته شدن چهار نفر شد. ۱۰,۳ هزار / ۸ اردیبهشت»

و- ازدحام جمعیت

«ازدحام در اورست در ۱۰ روز گذشته تاکنون جان ۱۰ کوهنورد را گرفته است. در بهار ۲۰۱۹، رکورد سفر و صعود به اورست و همچنین مرگ در اورست شکسته شد! ۱۵۱,۳ هزار / ۶ خرداد»

ز- بلایای طبیعی

«زلزله ۵,۷ ریشتری مسجد سلیمان: از زمان وقوع زلزله تاکنون ۱ نفر کشته و ۲۰ نفر مجروح شدند. در این حادثه یک نفر بر اثر سکت به سبب شدت فشار روانی و ترس از حادثه فوت کرد. ۱۲,۲ هزار / ۱۷ تیر»

۳- مرگ مغزی (در اثر حوادث و بیماری)

«سال گذشته ۶ هزار ارگان پیوندی، زیر خاک رفت. هر فرد مرگ مغزی می‌تواند با اهدای یک تا هشت ارگان شامل دو کلیه، قلب، دوریه، کبد و لوزالمعده افرادی را از مرگ و با اهدای یک تا ۵۳ نسج تعدادی دیگر را از بیماری نجات دهد. سالانه ۵ تا ۸ هزار ایرانی، مرگ مغزی می‌شوند. ۱۰/۳ هزار / ۳۱ اردیبهشت»

۴- سوء مصرف الکل و مواد

الف- ایست قلبی در اثر مصرف مواد

«جوانی ۳۰ ساله پس از خروج از ورزشگاه علی رغم تلاش تکنسین‌های اورژانس به دلیل اوردوز جان خود را از دست داد. ۱۶/۵ هزار / ۷ اردیبهشت»

«سقوط «شیشه» به پله سوم و چهارم مصرف؛ مرگ روزانه ۱۰ تن بدلیل مصرف مواد
۱۵۷/۷ هزار / ۳۰ مرداد»

ب- مسمومیت از الکل

«رئیس مرکز حوادث و فوریت‌های پزشکی آذربایجان غربی: از ۴۵ نفر مسمومی با الکل در پلدشت ۱۱ نفر در بیمارستان بستری، یک نفر فوت و ۳۳ نفر ترخیص شدند. ۱۲/۴ هزار / ۱۵ اردیبهشت»

۵- خودکشی

الف- خودکشی نافرجام

«خانم جوانی حدوداً ۲۰ ساله توسط جوانی ... مورد آزار و اذیت قرار گرفته ... و با تهیه نوشیدنی مسموم اقدام به خودکشی کرده که خوشبختانه با انتقال سریع به بیمارستان و انجام اقدامات درمانی از مرگ نجات پیدا کرده است. ۱۲/۳ هزار / ۲۴ اردیبهشت»

«جمعیت عجیب مردم برای تماشای خودکشی دختری روی پل امام علی که در نهایت با تلاش آتش‌نشانی منصرف شد. ۲۱۳/۱ کا در تاریخ ۱ مرداد ۹۸»

«اقدام یک زن جوان برای خودکشی، اتوبان امام علی (ع) را بند آورد / نیروهای

امدادی برای منصرف کردن او در محل حاضر شدند ۱۹۱,۷ کا در تاریخ ۱ مرداد ۹۸»

ب- خودکشی منجر به فوت

«مرتضی کلانتریان، مترجم خوش سلیقه‌ی ایرانی، قاضی بازنشسته‌ی دادگاه و حقوقدان سرشناس، امروز در ۸۷ سالگی خود را از طبقه دوازدهم خانه اش در بهجت‌آباد تهران به پایین پرتاب کرد و به زندگی خود پایان داد. ۱۰۳,۲ هزار/۱۲ خرداد»
«بازیکن جوان فوتبال به خاطر مصدومیت‌های سنگین و پرشمار خودکشی کرد.
۱۹۴,۹ هزار/ ۲۴ مرداد»

«زن جوان و دختر ۱۱ ساله‌اش به دلیل اختلاف خانوادگی با خوردن قرص برنج اقدام به خودکشی کرده‌اند ۲۰۶,۸ هزار/ ۱۲ مرداد»

ج- عملیات انتحاری

«این سرباز داعش برای رفتن با خودرو انتحاری وسط جمعیت اینجوری توپوست خودش نمی‌گنجه! ۱۳۴,۴ هزار/ ۲۶ خرداد»

۶- کشتار جمعی

الف- کشتار مردم معترض

«قتل‌های دست جمعی ۲۱ تیر ۱۳۱۴ مردم معترض به سیاست کشف حجاب در مسجد گوهرشاد. ۹,۱ هزار/ ۲۱ تیر»

ب- نسل‌کشی

«وزیر امور خارجه کشورمان: ۲۷ سال قبل در چنین روزی بیش از ۸ هزار مسلمان بوسنیایی در خاک اروپا قتل عام شدند؛ بدترین نسل‌کشی در اروپا پس از جنگ جهانی دوم. ۱۴,۲ هزار/ ۲۰ تیر»

«تداوم کشتار مردم بی‌گناه یمن با تسلیحات غربی، صفحه دیگری از عملکرد جنایتکارانه این دولت‌ها در تاریخ ثبت خواهد کرد و مدعیان دروغین حقوق بشر باید در مورد جنایات گذشته و کنونی خود پاسخگو باشند. ۷,۱ هزار/ ۷ تیر»

۷- قتل

الف- قتل غیر عمد

مادر ۳۰ ساله قربانی بازی کودک خود با اسلحه: روز گذشته کودکی ۱۰ ساله مشغول بازی با اسلحه پرشکاری پدر خود بود، به ناگاه دست خود را بر روی ماشه اسلحه برد و یک تیر شلیک کرد. متأسفانه تیر به کمر مادر این کودک اصابت کرد و باعث فوت مادر و زخمی شدن این کودک شد. ۱۰۷/۱ هزار / ۵ خرداد»

ب- قتل عمد

«شورور سابقه دار معروف به غول در جریان یک نزاع دسته جمعی در شرق تهران با استفاده از سلاح کمربندی اقدام به شلیک ۵ گلوله کرد که منجر به مرگ مردی سی ساله شد. ۱۳/۴ هزار / ۱۵ تیر»

ج- قتل مشکوک

«قتل نعمت احمدی در واکنش به قتل حاجیان، وکیل سابق حسین هدایتی: با پیگیری قتل حاجیان باید به سرچشمه فساد رسید. ما هزاران وکیل در کشور داریم، چرا برای آنان چنین اتفاقی نمی افتد؟ ۱۲/۴ هزار / ۷ اردیبهشت»

«معاون امنیتی و انتظامی استاندار سیستان و بلوچستان گفت: فرشته نارویی استاد دانشگاه علوم پزشکی زابل بامداد امروز در مسیر زابل - زهک به دست افراد ناشناس مسلح کشته شد. ۱۲/۴ هزار / ۷ اردیبهشت»

«فرمانده انتظامی استان همدان: ساعتی پیش یک خودروی سواری ۲۰۶ در محله "آخوند" همدان با شلیک دو گلوله به سمت یک روحانی ۴۶ ساله، او را به قتل رساند. عامل اصلی این جنایت شناسایی شد و حوالی ساعت پنج صبح امروز (یکشنبه، ۸ اردیبهشت) در درگیری مسلحانه با مأموران پلیس کشته شد. ۱۶/۵ هزار / ۷ اردیبهشت»

«رئیس سازمان زندان‌ها: اقدام به قتل زندانی فشافویه در ۹۰ ثانیه رخ داد؛ یعنی در کمتر از دو دقیقه این درگیری بوجود آمد و زندانیان با سرمایه‌های شکسته به مقتول حمله

کردند. ۶,۱ هزار / ۵ تیر»

د- قتل خانوادگی

«محل قتل همسر دوم محمد علی نجفی شهردار سابق تهران که به ضرب گلوله کشته شده است. ۱۲۱کا ۷ خرداد ۹۸»

«مادر میترا استاد: از خون دخترم نمی‌گذرم و برای قاتلش قصاص می‌خواهم. / رکنا ۱۲۷,۱ هزار / ۸ خرداد ۹۸»

قاتل امام جمعه کازرون دستگیر شد: با تلاش بی‌وقفه پلیس و مأموران انتظامی، متهم تنها چند ساعت پس از انجام این قتل در محل مخفیگاهش شناسایی و دستگیر شد. ۱۱۸ هزار / ۸ خرداد»

«حکم قصاص نجفی برای قتل استاد. ۱۸۳ هزار / ۸ مرداد»

«اعتراف فوتبالیست به قتل برادرش ۲۲۷,۷ هزار / ۱۱ مرداد»

«محاكمه زنی که سر شوهرش را بریده بود. او می‌خواست با تاکسی جسد را منتقل کند ۱۸۷,۶ هزار / ۲۷ مرداد»

۸- قصاص

الف- اعدام قاچاقچیان

صدور حکم اعدام برای سرکرده باند «تمساح خلیج فارس»

«سرباند این شبکه سازمان یافته قاچاق مواد مخدر که از سوی رسانه‌های مختلف با عنوان تمساح خلیج فارس و مواردی از این دست مطرح شده، یکی از بزرگترین سوداگران مرگ و قاچاقچیان مواد مخدر از طریق دریا است.» ۱۱,۳ هزار / تاریخ ۲۴ اردیبهشت»

ب- محکومیت قتل و تجاوز

«صبح امروز جلسه محاکمه متهم به قتل امام جمعه کازرون در دادگاه کیفری یک شیراز برگزار شد و در پایان رسیدگی، رئیس دادگاه، متهم پرونده را به قصاص محکوم کرد. ۷۴,۵ هزار / ۱۲ تیر»

«خانواده مقتول از حق قصاص نفس و اعدام قاتل که به دلیل قتل غیر عمد ۲۳ سال پیش ۱۷ سال در زندان بوده گذشتند. ۱۳,۲ هزار / ۱۹ تیر»

«حکم عاملان قتل شیرمحمد علی: متهم ردیف اول به اتهام مشارکت در قتل عمد به قصاص نفس محکوم شد. ۱۷۹,۳ هزار / ۱ مرداد»

قتل دختر ۱۳ ساله / متهم ابتدا بازداشت اما بعد با قرار وثیقه آزاد شد تا اینکه نظریه پزشکی قانونی خشونت هولناک دیگری را نسبت به سودابه مورد تأیید قرار داد. ۱۹۶,۳ هزار / ۲۳ مرداد»

۹- سهل انگاری منجر به مرگ

الف- سهل انگاری در مراجعه به متخصص

«پسر جوان که دچار دررفتگی کتف شده بود، حین جان انداختن کتف توسط شکسته بند از شدت درد بیهوش شد و دقایقی بعد جان باخت. ۹,۳ هزار / ۱۴ تیر»

ب- سهل انگاری والدین

«نمایندگان مجلس برای والدینی که به دلیل بی توجهی و سهل انگاری منجر به فوت یا جراحات فرزندانشان شوند مجازات حبس تعیین کردند.» بازدید ۱۲,۴ کا بازدید ۱۵ اردیبهشت ماه ۱۳۹۸

«سهل انگاری عجیب مادر جوان که با ناشیگری یک راننده زن همراه شد مرگ دلخراش یک کودک خردسال را رقم زد. ۱۵۶,۳ هزار / ۳۰ مرداد»

«مرگ پسر ۶ ساله بر اثر گرمزدگی در قم؛ این کودک بر اثر ماندن داخل خودرو پدرش دچار گرمزدگی و مشکلات تنفسی شده بود که جان باخت. ۱۶,۳ کا / ۱۵ تیر»

۱۰- مرگ و کشتار حیوانات

«روز گذشته یک بچه خرس در منطقه سوادکوه از مادرش جدا شده و از کوه به پایین پرت می شود و چند حیوان دویا بی مقدمه شروع به سنگ پرانی به آن می کنند که در نهایت منجر به مرگ این بچه خرس می شود. ۱۲۹,۶ هزار / ۲۶ خرداد»

«مرگ دسته جمعی کلاغ‌ها در قم: لاشه کلاغ‌های تلف شده پس از جمع‌آوری به آزمایشگاه منتقل شده است تا با انجام کالبد شکافی، علت اصلی این ماجرا بررسی شود. ۱۷۰/۱ هزار ۹ مرداد»

«شهرداری تهران در مورد ماجرای کشتار سگ‌ها این توضیحات رو به شبکه خبر داد
۱۷۹/۵ هزار/ ۲۸ مرداد»

۲- بازنمایی اخبار مرگ، برای افزایش هیجان و جلب توجه از چه نمادهایی استفاده می‌شود؟

در پاسخ به سؤال دوم، پس از کدگذاری مضامین اخبار، ۱۵ مضمون فرعی استخراج و در ۵ مضمون زیرطبقه بندی شدند: صحنه‌پردازی و برجسته‌سازی، نمادهای محرک تصور و خیال، نمادهای کمی، نمادهای اهمیت و اشاره به تابوها.

۱- صحنه‌پردازی و برجسته‌سازی

الف- وقوع مرگ در نزدیکی مقصد

«سقوط ی هواپیما در نزدیکی فرودگاه که در اثر آن چهار تن کشته شدند.»

«سقوط هواپیمای آموزشی و مرگ خلبان و یک نیروی آموزشی در چند صدمتری

فرودگاه»

«سرعت زیاد مادر بزرگ در جاده ایزد شهربه نور و مرگ دلخراش ۲ خواهر دوقلو در

نزدیکی هتل»

ب- مرگ در آغاز زندگی (کودکی، نوجوانی و جوانی)

«جوانی ۳۰ ساله پس از خروج از ورزشگاه به دلیل آوردن جان خود را از دست داد.»،

«دختر ۲۲ ساله بر اثر سقوط از پاراگلایدر جان باخت.»، «سقوط مرگبار دختر ۱۶ ساله در

چاله آسانسور»، «مرگ راننده جوان در اتاقتک له شده تیباً»

ج- نماد ترس و دلهره: سوختن در آتش

«بر اثر برخورد یک سواری پژو ۴۰۵ با یک دستگاه سمند، ۷ نفر در آتش سوختند.»

د- مرگ در اوج قدرت

«صدور حکم اعدام برای سرکرده باند تمساح خلیج فارس که یکی از بزرگترین

سوداگران مرگ و قاچاقچیان مواد مخدر از طریق دریا است.»

ه- مرگ ناگهانی در اوج فعالیت / موفقیت

«مرگ ناگهانی داور بولیویایی هنگام بازی»، «خانمی که حائزرتبه برتر در کنکور

سراسری بود، در حین انتخاب رشته جان باخت.»

و- مرگ و اتلاف سرمایه گران بها

«سالانه ۵ تا ۸ هزار ایرانی، مرگ مغزی می شوند. سال گذشته ۶ هزار ارگان پیوندی،

زیر خاک رفت. هر فرد مرگ مغزی می تواند با اهدای یک تا هشت ارگان شامل دو کلیه،

قلب، دوریه، کبد و لوزالمعده افرادی را از مرگ و با اهدای یک تا ۵۳ نسج تعدادی دیگر

را از بیماری نجات دهد.»

ز- ایجاد تضاد

«نمایندگان مجلس برای والدینی که به دلیل سهل انگاری منجر به فوت یا جراحات

فرزندانشان شوند مجازات حبس تعیین کردند.»، «مادر سهل انگار مرگ دردناک پسرش را

رقم زد!» (سهل انگاری ابژه های مهر و مراقبت)، «سرعت زیاد مادر بزرگ در جاده ایزد شهر

به نور، دلخراش نوه های دوقلو و به کما رفتن دخترش را به دنبال داشت.» (شتابزدگی،

نماد خرد و تجربه)، «بی احتیاطی در بازی محلی موجب مرگ یک نفر شد و جشن

عروسی به عزا تبدیل شد.»، «محاكمه زنی که سرشوهرش را بریده بود. او می خواست با

تا کسی جسد را منتقل کند.» (تضاد نماد لطافت و خشونت)، «مهم ترین رهبران جهان را

که جنازه شان گم شده است بشناسید.» (تضاد قدرت و ضعف)

ح- اضافه‌های وصفی و استعاری

ارابه مرگ: «خودروسازهای کشور ارابه مرگ تولید می‌کنند»، «مادر سهل‌انگار، مرگ دردناک، سهل‌انگاری عجیب، سقوط آزاد، اجساد ۲ خواهر دوقلو»

۲- نمادهای محرک تصور و خیال

الف- هم‌آیندی و ایجاد تداعی:

«مأمور سابق وزارت اطلاعات مرگ رجوی را تکذیب کرد.» (مأمور سابق مقام رسمی نیست، اما هم‌آیندی وزارت اطلاعات در کنار فردی با سابقه سیاسی براهمیت خبر می‌افزاید.)، «مردی که تصمیم به تجربه هیجان‌انگیز پرش بانجی جامپینگ گرفته بود، به دنبال پاره شدن طناب تجهیزات، تجربه‌ای نزدیک به مرگ را پشت سر گذاشت.» (تداعی مرگ)، «قتل هولناک در قهوه‌خانه سلبریتی‌ها» (چیدمان خبر در لحظه اول قتل چهره مشهور را تداعی می‌کند.)، «اعترافات بازیگر جوان ایرانی به قتل هولناکی که انجام داد.» (قاتل بازیگر نبوده و تنها در دوران محکومیتش در فیلمی ایفای نقش کرده)

ب- وضعیت ناتمام (سؤال و ابهام) وضعیت ناتمام ذهن را درگیر و توجه را جلب

می‌کند)

«مأمور سابق وزارت اطلاعات مرگ رجوی را تکذیب کرد. الآن رجوی در کدام کشور است؟ آیا حادثه انفجار حرم امام رضا (ع) هم کار سازمان بود؟»، «آیا علت مرگ آمانو حمایتش از ایران بود؟»

۳- نمادهای کمی

الف- افزایش آمار عامل مرگ

«میزان مرگ و میرهای منتسب به فشار خون ۵۵ درصد افزایش داشته و متأسفانه شیوع سه برابری داشته است.»، «در حال حاضر حدود ۳۰ هزار نفر در لیست انتظار پیوند اعضا (قلب، ریه، کبد، پانکراس و روده) هستند و روزانه ۱۲ نفر از این لیست به علت نرسیدن عضو پیوندی فوت می‌کنند.»، «سالانه ۱۶ هزار مرگ فقط در سر صحنه تصادف

داریم».

ب- افزایش حجم خیر در مورد واقعه

مواردی از این دست پوشش خبری قتل روحانی همدانی و به هلاکت رسیدن عامل قتل وی در مخفیگاه خود در اردیبهشت ماه و قتل میترا استاد و محاکمه محمد علی نجفی در خرداد ۹۸ که کل فضای مجازی را روزها به خود اختصاص داد.

۴- نمادهای اهمیت

الف- گوینده خیر (مقام مسئول در برابر فرد عادی)

«معاون کل وزارت بهداشت: میزان مرگ و میرهای منتسب به فشار خون ۵۵ درصد افزایش داشته و متأسفانه شیوع سه برابری داشته است.»، «وزیر بهداشت: اگر فردی بداند که این ارابه‌ای که می‌خرد، مرگ‌آور بوده هیچ‌گاه در صف خرید آن نمی‌ایستد. سالانه ۱۶ هزار مرگ فقط در سر صحنه تصادف داریم.»

ب- نماد شهرت

ب-۱- ورزشکاران

«افشاگری محسن بنگراز مرگ هادی نوروزی»، «بازیکن جوان فوتبال به خاطر مصدومیت‌های سنگین و پرشمار خودکشی کرد.»، «اعتراف فوتبالیست به قتل برادرش»

ب-۲- بازیگران

«اعترافات بازیگر جوان ایرانی به قتل هولناکی که انجام داد.»، «چهره مشهور اینستاگرام به قتل رسید.»

۵- اشاره به تاپوها

«جزئیات عجیب از مرگ رجوی از بیماری جنسی: ۲۴ زن زیبا باعث کشته شدن مسعود رجوی بودند.»، «قتل دلخراش زن متاهل در اوج رابطه عاطفی با عشق ممنوعه»، «قتل سودابه ۱۳ ساله بعد از تجاوز در اراک»، «رابطه نامشروعی که منجر به قتل استاد دانشگاه ۵۰ ساله شد.»

بحث و نتیجه‌گیری

تبیین یافته‌های جمعیتی، از جمله عوامل مرگ‌ومیر، سابقه‌ای طولانی دارد. ابن‌خلدون از اندیشمندان پیشتازی است که به مسئله مرگ‌ومیر و تبیین علل و عوامل مؤثر بر آن پرداخته‌اند (اسدپور، ۱۳۹۰: ۱۱۲). مرگ و فقدان در دوره تغییرات فرهنگی که انتظار می‌رود در آن افکار و رفتارهایی جدید اتخاذ یا در برابر آن مقاومت شود، موضوعات ارزشمندی برای مطالعه هستند (وورن، ۲۰۱۶). لذا مطالعه بازنمایی موضوعات مرگ در اخبار شبکه‌های مجازی می‌تواند نمایانگر تغییرات فرهنگی و جلوه‌های زندگی باشد. یکی از مهم‌ترین مسئولیت‌های روزنامه‌نگاران، به تصویر کشیدن واقعیت صحیح و بدون جانبداری، تجزیه و تحلیل و رمزگشایی رویدادهای رخ داده در جامعه است که انجام این مأموریت چندان آسان نیست. اقدامات خبرنگاران همیشه عواقبی در بردارد (داوین، ۲۰۱۷). متخصصان اظهار می‌کنند که رسانه‌های اصلی در گزارش هرگونه وضعیت تعارض‌آمیز نقش بسیار با اهمیتی دارند. آنها تأکید می‌کنند که خبرنگاران در شرایط تعارض‌آمیز باید حوادث را به طور مستقل و بی‌طرفانه به همان صورتی که می‌بینند، گزارش کنند (ثاشی و فریدمن^۱، ۲۰۰۳). مرگ و آگاهی از آن یکی از این شرایط تعارض‌آمیز است. برخی پژوهش‌ها نشان می‌دهد آگاهی از مرگ اگرچه می‌تواند نتایج منفی ایجاد کند، باعث حرکت افراد به سمت مسیرهای مثبت‌تر و کمک به زندگی خوب هم شود (ویل، جول، آرنت، وس، راتلج و راجنز^۲، ۲۰۱۲). در حالی که از نظر دریزچر^۳ (به نقل از وارنه، ۲۰۱۶) رسانه‌های جدید موجب شده است مرگ برای افرادی که با آن مستقیماً یا غیرمستقیم درگیرند و البته برای عموم مردم نیز امری شایع تلقی شود. نشرپی درپی اخبار بیماری، مرگ و فقدان در رسانه‌های مجازی در سطح فیزیکی و روان‌شناختی هاله رمزآلود پایان زندگی را از بین برده است. لذا این میزان مواجهه با اخبار

1. Thussu, D. K., & Freedman, D.

2. Vail III, K. E., Juhl, J., Arndt, J., Vess, M., Routledge, C., & Rutjens, B. T.

3. Drescher.

می‌تواند مرگ آگاهی را کاهش دهد. در این پژوهش سعی شد به عنوان یک مطالعه مقدماتی، بازنمایی اخبار مرگ و شیوه پرداختن به اخبار جهت برانگیختن هیجان بررسی شود.

مضامین بازنمایی شده اخبار مرگ دارای دو جنبه محتوایی و فرایندی است. از تحلیل محتوایی مضامین اخبار ۲۷ مضمون فرعی و ۱۰ مضمون اصلی به دست آمد: عوارض جسمانی و بیماری (عدم دریافت عضو، فشار خون، سکت قلبی، سرطان، استرس و کم خوابی)، حوادث غیرعمد (حوادث رانندگی، حوادث شغلی، ریزش و انفجار معدن، سقوط، عدم رعایت نکات ایمنی، ازدحام جمعیت، بلایای طبیعی)، مرگ مغزی (در اثر حوادث و بیماری)، سوء مصرف الکل و مواد (ایست قلبی در اثر مصرف مواد، مسمومیت از الکل)، خودکشی (خودکشی نافرجام، خودکشی منجر به فوت، عملیات انتحاری)، کشتار جمعی (کشتار مردم معترض، نسل کشی)، قتل (قتل غیر عمد، قتل عمد، قتل مشکوک، قتل خانوادگی)، قصاص، سهل انگاری منجر به مرگ (سهل انگاری در مراجعه به متخصص، سهل انگاری والدین) و مرگ و کشتار حیوانات. جستجوی پژوهش‌ها نشان داد موضوع بازنمایی اخبار بیشتر مورد توجه جامعه شناسان و محققان علوم ارتباطات بوده است. اما روان‌شناسان کم‌تر به این موضوع پرداخته‌اند. لذا محقق برای بررسی یافته‌های پژوهشی به جستجوی تحقیقات انجام شده در مورد حوادث منجر به مرگ پرداخت. بازنمایی اخبار از نظر محتوایی، مطابق با محتوای پژوهش‌های علمی است. این پژوهش‌ها بیشتر به عوامل منجر به مرگ با تمرکز بر آمارها و عوامل پیش‌بینی‌کننده این حوادث پرداخته‌اند. در این پژوهش‌ها بیماری‌های قلبی عروقی مهمترین علت مرگ و میر در ایران بوده است (وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۱۳۸۳). نتایج تحقیقات شریفی راد، محبی و مطلبی (۱۳۸۵) نشان داد که شیوع بیماری قلبی عروقی و فشار خون بالا در سالمندان به ترتیب ۳۲٪ و ۴۶٪ می‌باشد و بین استعمال سیگار و ابتلا به فشار خون بالا و بیماری‌های قلبی عروقی رابطه

معنی‌داری وجود دارد و میزان پیاده‌روی، تنیس روی میز، نرمش، دوچرخه‌سواری و کوه‌پیمایی در میان‌سالی در میزان ابتلا به بیماری‌های قلبی عروقی مؤثر است. پس از بیماری‌های قلبی عروقی، سرطان نیز یکی از عوامل اصلی مرگ و میر در جهان است که دومین عامل در کشورهای توسعه‌یافته و سومین عامل مرگ و میر در کشورهای توسعه‌نیافته است. در ایران عامل سرطان پس از سوانح، سومین علت مرگ و میر به‌شمار می‌رود (رحیمی‌پردنجانی، بااراده، لطفی و پورمحمدی، ۱۳۹۵). رحیمی و همکاران در نتیجه‌گیری از تحقیق خود در مورد یکی از انواع سرطان دستگاه گوارش، با تأکید بر پیشگیری، عمده‌ترین عامل این سرطان را تغذیه و سبک زندگی می‌دانند.

تروما نیز شایع‌ترین علت مرگ و میر افراد ۴-۴۴ ساله است. هر ساله ۱٫۱ میلیون مرگ در اثر بیماری و حوادث ناشی از کار رخ می‌دهد. در حالی که بخش عمده این آسیب‌ها قابل پیشگیری است (شفیعیان، توفیقی زواره، رضوانی اردستانی و بهشتی و حاجی، ۱۳۸۵). همچنین حوادث رانندگی، در جهان سومین و در مناطق در حال توسعه دومین علت مرگ است و با توجه به اینکه اکثر رانندگان، مردان هستند، سهم آنان در بروز تصادف بیش از زنان است. ایران به لحاظ وقوع تصادفات رانندگی و حوادث ترافیکی به‌عنوان یکی از کشورهای که دارای بیشترین مرگ و میر است معرفی می‌شود و در مجموع ۲٫۵٪ حوادث رانندگی جهان در ایران رخ می‌دهد (طراوت‌منش، هاشمی‌نظری، قدیرزاده و طراوت‌منش، ۱۳۹۴). با توجه به اینکه یکی از مهم‌ترین علل تصادفات، عدم رعایت قوانین است (ناعمی، قربانی، غضنفری، مسعودی‌فرو و کوشک‌باغی، ۱۳۹۷)، به نظر می‌رسد این امر نمایانگر نوعی کنش اجتماعی-فرهنگی باشد. مرگ مغزی نیز یکی از دلایل مرگ و میر است که به دلیل احتمال اهدای عضو و زنده کردن بیمار دیگری بسیار مورد توجه محافل پزشکی بوده است. در ایران سالانه ۱۵۰۰۰ نفر در اثر مرگ مغزی جان خود را از دست می‌دهند. آمارها نشانگر آن است که از هر ده تصادف یک نفر کشته می‌شود و از صد نفر که در اثر تصادف جان خود را از دست می‌دهند، یک نفر دچار مرگ مغزی

می‌شود (قادی پاشا، نیکیان، صالحی و تاج‌الدینی، ۱۳۸۷). اما براساس یافته‌های پژوهشی (قدرتی تربتی و حسن زاده، ۱۳۹۵) تقریباً تنها ۱۲٪ موارد منجر به اهدای عضو می‌شود که این نیز نشانگر نوعی کنش اجتماعی-فرهنگی است.

شواهد حاکی از آن است که افراد دچار سوء مصرف مواد به طور متوسط ۱۳٫۸ سال کمتر از دیگران عمر می‌کنند (دراس و سیلکه^۱، ۲۰۰۶). آمار رسمی سازمان پزشکی قانونی کشور نشان می‌دهد در سال ۱۳۹۱، ۳۰۵۶ نفر در ایران بر اثر سوء مصرف مواد فوت کرده‌اند (به نقل از روشن‌پژوه، میرکاظمی، اسدی و هدایتی، ۱۳۹۸). مسمومیت ناشی از مصرف مواد ۱۵-۲۰٪ مراجعان به اورژانس‌ها را شامل می‌شود. بسیاری از بیماران مسموم در اثر شدت عارضه فوت می‌کنند (یوسسفی نژاد، ۱۳۹۵). خودکشی نیز در میان گروه سنی ۱۵-۲۹، سال دومین علت مرگ و میر در سطح جهان است (سیمبر، گل‌عذار، علیزاده و حاجی‌فقه‌ها، ۱۳۹۶). مجموعه عوامل فوق از شایع‌ترین علل مرگ و میر بوده است که بازنمایی آن در اخبار کانال‌های مجازی انجام گرفته است و این نشان می‌دهد اخبار در بازنمایی انواع مهم مرگ و میر براساس واقعیت‌های موجود عمل کرده‌اند. اما آنچه به نظر می‌رسد تفاوت میان بازنمایی این عوامل مرگ و میر در پژوهش‌ها و اخبار باشد، رویکرد بررسی و ارائه شیوه‌های پیشگیری به ویژه در بخش پیشنهادات پژوهشی است. در اخبار مرگ و میر تقریباً آگاهی بخشی و ارائه راهکارهای مفید پیشگیرانه در حد صفر بوده است. اما آنچه به نظر می‌رسد در اخبار بازنمایی می‌شود و میزان بازنمایی آن مطابق بر واقعیت‌های عینی نیست، ترور، قتل و قصاص است. با وجود اینکه این نوع از اخبار موجب احساس ناامنی در جامعه می‌شوند، خبرنگاران به بازنمایی این اخبار علاقه وافری دارند و حجم زیادی از اخبار را به آن اختصاص می‌دهند. روی هم رفته اخبار مرگ و میر- اگر به تعداد اخبار در روز و هفته و میزان بازدید اخبار و تعداد اعضای کانال‌ها توجه شود- بیشتر بمباران ذهن مخاطب با رویدادهای منجر به مرگ است. از نظریه^۲

1. Druss, B. G., & Silke, A

2. Reeve

(ترجمه سیدمحمدی، ۱۳۹۷) «نشخوار مداوم رویدادهای منفی، راهبرد تنظیم هیجانی نامناسبی است که صرفاً مدت و شدت هیجان منفی مانند اندوه، ترس یا خشم را افزایش می‌دهد.» به نظر می‌رسد این میزان و تنوع بازنمایی اخبار مرگ جامعه را غرقه در هیجان‌ات منفی می‌کند. جاوید و عباداللهی چندذائق (۱۳۹۴) با مرور ادبیات مرگ و مردن با «محوریت مطالعه سنگ قبر نوشته‌ها»، نتیجه می‌گیرند که به کارگیری مستقیم واژه مرگ پس از انقلاب به میزان دو برابر افزایش داشته است. به نظر می‌رسد با نگاهی تحلیلی به اخبار، گزارش اخبار مرگ در حدی است که هیجان‌ات منفی را تشدید می‌کند.

در پاسخ به این سؤال که در بازنمایی اخبار مرگ برای افزایش هیجان و جلب توجه از چه نمادهایی استفاده می‌شود، ۱۵ مضمون فرعی و ۵ مضمون اصلی به دست آمد. مضامین اصلی عبارتند از صحنه‌پردازی و برجسته‌سازی، نمادهای محرک تصور و خیال، نمادهای کمی، نمادهای اهمیت و اشاره به تابوها.

پژوهش‌های اندکی در حوزه بازنمایی مفهوم مرگ انجام گرفته است. غالب پژوهش‌ها در حوزه جامعه‌شناسی مرگ است. محمدیان (۱۳۸۶) در پژوهش خود با مطالعه زبان و ادبیات ترحیم در سنگ نوشته‌ها به رواج کاربرد واژگان استعاری در مورد مرگ در سال‌های اخیر اشاره کرده است. در تحقیق وی نقش ادبی (زیبایی و پیچیدگی) پیام‌های سنگ قبر در ۵۰٪ نمونه‌های بعد از انقلاب مشاهده شده است. جاوید و عباداللهی چندذائق (۱۳۹۴) با مرور ادبیات مرگ و مردن با «محوریت مطالعه سنگ قبر نوشته‌ها»، نتیجه می‌گیرند مطالعات داخلی انجام شده گنگ، پراکنده و دارای ماهیتی غیرتخصصی است. با وجود این از نظر محققان، گورستان به مثابه یک مکان زنده و بازنمایی‌کننده شرایط و واقعیت‌های موجود فرهنگی است.

بازنمایی اخبار مرگ به غیر از تکرار مداوم حوادث گوناگون، شامل کاربرد نمادهایی جهت برانگیختگی هیجانی هم می‌شود. تحریک هیجانی موجب افزایش توجه می‌شود.

پیوند جویی، درد و پیشرفت، انگیزه‌هایی هستند که می‌توانند توجه افراد را به موضوعی جلب کنند. (ریو^۱، ترجمه سید محمدی، ۱۳۹۷). چنین توجهی به اخبار مرگ با در نظر گرفتن انگیزه پیوند جویی که موجب می‌شود افراد به درد دیگران توجه کنند، توجیه می‌شود. اینکه چه نمادهایی می‌توانند هیجانات مخاطب را برانگیزند، موضوعی است که فرهنگ بر آن تأثیر بسیاری دارد. بر طبق نظر داویس^۲ (به نقل از وورن، ۲۰۱۶) افراد احساسات را به صورت مقوله‌هایی طبقه‌بندی می‌کنند که با بررسی این مقوله‌ها می‌توان درک کرد گروه‌ها چگونه دنیا را می‌بینند و اعضای خود را در جهت‌یابی نسبت به محیط اطراف خود هدایت می‌کنند. این مقوله‌ها مجموعه هیجانات هر گروه را شکل می‌دهد. ساختار هیجانی هر گروه بر مبنای ارزش‌های محوری گروه شکل می‌گیرد. خبرنگاران به عنوان عضوی از جامعه ارزش‌های جامعه را بازنمایی می‌کنند. به عنوان مثال به نظر می‌رسد امروزه مردم جامعه ما برای عواملی چون شهرت ارزش ویژه‌ای قائل باشند. انگیزه پیشرفت عاملی است که چنین پدیده‌ای را توجیه می‌کند و این امر در استفاده از اشاراتی به بازیگران و ورزشکاران به عنوان الگوهای پیشرفت در اخبار مرگ هم نمایانگر می‌شود. انگیزه پیشرفت از طریق علاقه مردم به شهرت تجلی می‌یابد و استفاده خبرنگاران از این عامل و بازنمایی خبری با استفاده از عوامل شهرت، دور باطلی ایجاد می‌کند که موجب استمرار ارزش شهرت است. گرچه، به نظر می‌رسد که ارزش شهرت در تضاد با ارزش پیوند جویی باشد و لذا استفاده از نمادهای شهرت، اثر هم‌دلی با موضوع حادثه دیده را به قیمت توجه به نمادهای شهرت کاهش می‌دهد. در چنین شرایطی ارزش پیوند جویی در جامعه کم‌رنگتر می‌شود. لذا به نظر می‌رسد نبرد میان گزارش اخبار جالب توجه و حفاظت از شهروندان در برابر آسیب‌های روان‌شناختی در نتیجه اخبار هیجان‌برانگیز، به بی‌اعتنایی به ارزش اخلاقی پیوند جویی انجامیده است.

لازم به ذکر است این پژوهش بر اخبار کانال‌های مجازی انجام شده و یافته‌ها

1. Davis.

2. Rio, J. M.

قابلیت انطباق به رسانه‌های جمعی رسمی را ندارد. براساس یافته‌ها پیشنهاد می‌شود جهت اجتناب از آسیب به بهزیستی روان‌شناختی و احساس امنیت شهروندان بازنمایی اخبار، مبتنی بر واقعیت‌های موجود صورت پذیرد و در اخبار به شیوه‌های مراقبت و پیشگیری نیز اشاره شود. لذا به نظر می‌رسد جهت حفظ سلامت روانی شهروندان، لازم است سازمان‌های مسئول (نظام روان‌شناسی و مشاوره) با تدوین استانداردهایی جهت حفاظت از سلامت روان، نظارت‌هایی بر نحوه بازنمایی اخبار داشته باشند.

منابع

- اسدپور، ع. (۱۳۹۰). مطالعه‌ای در باره اندیشه‌های جمعیتی ابن خلدون. *دوفصلنامه نظریه‌های اجتماعی متفکران مسلمان* ۱ (۱)، ۱۱۱-۱۳۲.
- جاوید، ف.؛ عباداللهی چندانتق، ح. (۱۳۸۴). مروری بر ادبیات نظری و تجربی جامعه‌شناسی مرگ. *سومین کنفرانس ملی جامعه‌شناسی و علوم اجتماعی*.
- رحیمی پردنجانی، س.؛ بااراده، ن.؛ لطفی، م. و پورمحمدی، ب. (۱۳۹۵). اپیدمیولوژی سرطان کولورکتال: میزان بروز، مرگ‌ومیر، بقا و عوامل خطر آن. *مجله علوم پزشکی رازی* ۲۳ (۱۴۴)، ۴۱-۵۰.
- روشن پزوه، م.، میرکاظمی، ر.، اسدی، ح. و هدایتی، ب. (۱۳۹۸). بررسی علل مرگ‌ومیر معتادان تحت درمان در مراکز اقامتی درمان اعتیاد تحت نظارت سازمان بهزیستی. *مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالینی* ۲۵ (۲)، ۱۶۷-۱۷۶.
- ریو، م. (۲۰۱۵). *انگیزش و هیجان*. ترجمه یحیی سید محمدی. (۱۳۹۷). تهران: انتشارات ویرایش.
- سیمبر، م.؛ گل‌عذار، س.؛ علیزاده، ش. و حاجی‌فقه‌ها، م. (۱۳۹۶). عوامل خطر خودکشی نوجوانان در جهان، یک مرور روایتی. *مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان* ۱۶ (۱۲)، ۱۱۵۳-۱۱۶۸.
- شریفی‌راد، غ.، محبی، س. و مطلبی، م. (۱۳۸۵). بررسی ارتباط بیماری‌های قلبی-عروقی در سالمندان با سابقه فعالیت جسمانی در دوران میانسالی عضوکانون بازنشستگان اصفهان. *افتخ دانش* ۱۲ (۳)، ۵۷-۶۴.
- شفیعیان، ش.؛ توفیقی زواره، ح.؛ رضوانی اردستانی، ف.، بهشتی، س. و حاجی، ع. (۱۳۸۵). بررسی اپیدمیولوژیک مرگ‌های ناشی از حوادث شغلی ارجاعی به مرکز پزشکی قانونی تهران. *مجله علمی پزشکی قانونی* ۱۲ (۴۱)، ۳۰-۳۴.
- شولتز، د. (۱۹۹۰). *نظریه‌های شخصیت*. ترجمه یوسف کریمی و همکاران. (۱۳۷۸). تهران: نشر اسپاران.
- طراوت‌منش، س.؛ هاشمی‌نظری، س.؛ قدیرزاده، م. و طراوت‌منش، ل. (۱۳۹۴). بررسی اپیدمیولوژیک سوانح و حوادث ترافیکی منجر به فوت در استان سیستان و بلوچستان در سال ۱۳۹۱. *مجله ارتقای ایمنی و پیشگیری*

از مصدومیت‌ها. ۳ (۳)، ۱۶۱-۱۶۸.

فیست، ج. و فیست، گ. (۲۰۰۲). *نظریه‌های شخصیت*. ترجمه یحیی سید محمدی. (۱۳۸۴). تهران: نشر روان.
قادی پاشا، م.؛ نیکیان، ی.؛ صالحی، م. و تاجالدینی، زهره. (۱۳۸۷). بررسی نگرش پزشکان نسبت به اهدای عضو و میزان آگاهی از قوانین و مقررات و روند انجام آن در مرگ مغزی. *مجله علمی پزشکی قانونی*. ۱۴ (۲)، ۱۱۶-۱۱۲.

قدرتی تربتی، ع.؛ حسن‌زاده، م. (۱۳۹۵). بررسی شیوع اهدای عضو در بیماران مرگ مغزی بستری در بخش مراقبت ویژه سال ۱۳۹۳. *همایش اورژانس‌های بیمارستانی*.

کوبلر راس، ا. (بی‌تا). *پایان راه*. ترجمه علی اصغر بهرامی. (۱۳۸۶). تهران: انتشارات رشد.

محمدیان، م. (۱۳۸۹). *سنگ قبر در شماری از گورستان‌های تهران*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه الزهرا.
ناعمی، ح.؛ قربانی، ع.؛ غضنفری، س.؛ مسعودی‌فر، م. و کوشک‌باغی، ر. (۱۳۹۷). بررسی عوامل مؤثر بر تصادفات منجر به مصدومیت درون شهری سبزوار. *مجله دانشگاه علوم پزشکی سبزوار*. ۲۵ (۱)، ۱۶۱-۱۶۷.
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (۱۳۸۳). *طرح سلامت و بیماری در ایران*. تهران: وزارت بهداشت و درمان.

یالوم، ا. (۲۰۱۷). *آنگه که خود را یافتم*. ترجمه نازی اکبری. (۱۳۹۸). تهران: انتشارات ققنوس.

یوسفی نژاد، و. (۱۳۹۵). *بررسی فراوانی مسمومیت با الکل و پیامدهای آن در بیماران مراجعه کننده به بیمارستان توحید سنندج در طی سالهای ۱۳۹۰-۱۳۹۴*. طرح پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کردستان.

Adelman, R. C., & Verbrugge, L. M. (2000). Death makes news: the social impact of disease on newspaper coverage. *Journal of health and social behavior*, 347-367.

Ervin, E. (2002). *The Freud Encyclopedia, Theory, Therapy, and Culture*. New York & London: Routledge.

Barnes, L., & Edmonds, E. (2015). If it bleeds, it leads? Changing death coverage in the New Zealand Herald. *Pacific Journalism Review: Te Koakoa*, 21 (2) , 162-172.

Bourne, M. (2013). *Understanding security*. Macmillan International Higher Education.

Davian, V. L. A. D. (2017). Perspectives on media representation of children. *Social Sciences and Education Research Review*, 4 (1) , 114-124.

Druss, B. G., & Silke, A. (2006). Improving general medical care for persons with mental and addictive disorders: systematic review. *General hospital psychiatry*, 28(2), 145-153.

Fishman, J. M. (2017). *Death Makes the News: How the Media Censor and Display the Dead*. NYU Press.

Lawrence, R. G., & Schafer, M. L. (2012). Debunking Sarah Palin: Mainstream news coverage of 'death panels'. *Journalism*, 13 (6) , 766-782.

- Macdonald, D., Jacobsen, K., Burnham, D., Johnson, P., & Loveridge, A. (2016). Cecil: a moment or a movement? Analysis of media coverage of the death of a lion, *Panthera leo*. *Animals*, 6 (5) , 26-39.
- Marwan, A. H., Jan, F., & Khan, A. U. (2017). Dominance of US Officials in the Pakistani TV Channels: A Case Study of the Media Coverage of Osama Bin Laden's Death 1. *The Journal of Humanities and Social Sciences*, 25 (2) , 1-12.
- Sorenson, S. B., Manz, J. G., & Berk, R. A. (1998). News media coverage and the epidemiology of homicide. *American journal of public health*, 88 (10) , 1510-1514.
- Thussu, D. K., & Freedman, D. (Eds.). (2003). *War and the media: Reporting conflict 24/7*. Sage.
- Vail III, K. E., Juhl, J., Arndt, J., Vess, M., Routledge, C., & Rutjens, B. T. (2012). When death is good for life: Considering the positive trajectories of terror management. *Personality and Social Psychology Review*, 16 (4) , 303-329.
- Warne, N. A. (2016). *Emotions and religious dynamics*. London: Rout